

1. UVOD

Limfni sistem sačinjava mreža limfnih sudova koji izvode limfu iz intersticijskog prostora koja se dalje prečišćava u regionalnim limfnim čvorovima. Uz limfne sudove i čvorove (žlezde) limfnom sistemu pripadaju slezina, tonzile (krajnici) i limfoidna tkiva. Osnovnu fiziološku ulogu limfotok ima u održavanju mikrocirkulacije, ali limfni sistem je deo odbrambenog imunološkog sistema ljudskog organizma. Glavni zadatak limfnog sistema u okviru imunološkog sistema je odbrana od infekcija i bolesti uključujući i odbranu od tumora. Kroz limfne sudove protiče limfa koja sadrži mnoštvo imunih ćelija među kojima su najznačajniji limfociti. U sastavu ove mreže su i mali čvorići koje nazivamo limfnim čvorovima.

Kao i svi drugi organski sistemi i limfni sistem je podložan delovanju patogenih činilaca i neoplastičnoj promeni elemenata koji ga sačinjavaju. U limfnim čvorovima koji filtriraju limfu prispelu iz intersticijuma zadržavaju se patogeni činioci koji poput mikroorganizama mogu izazvati njihovo zapaljenje što je čest slučaj u mnogim infektivnim oboljenjima. U limfnim čvorovima se zadržavaju i hemijski produkti poput katrana iz duvanskog dima koji se kod pušača odlažu u regionalnim medijastinalnim limfnim čvorovima koji su zbog toga crne boje. Veoma često limfni čvorovi su sito koje zadržava maligne ćelije primarnih tumora koje u njima nastavljaju da se reprodukuju stvarajući metastaze (sekundarne depozite). Uz to, česta je pojava neoplastičnih transformacija ćelija poreklom iz limfnog tkiva, većinom od limfocita, a u manjem broju od histiocita. Na taj način nastaju limfomi koji predstavljaju jednu vrstu hematoloških tumora. Neoplastični proces zahvata ćelije u raznim fazama razvoja, što značajno utiče na njihove karakteristike, evoluciju bolesti i u neposrednoj je vezi sa reagovanjem na lečenje. Limfomi najčešće nastaju u limfnim čvorovima, odakle se proces može dalje širiti u druge lokalizacije limfnog tkiva (nazofarinks, gastrointestinalni trakt, timus, slezinu, kosnu srž) i u druge nelimfocitne strukture. U manjem broju primarni rast limfoma je u ekstranodusnim strukturama limfnog sistema. Etiopatogenetski činioci koji uzrokuju malignu transformaciju elemenata limfnog sistema kao i za druge sisteme su u većini slučajeva nepoznati kao i patogenetski činioci maligne transformacije. Limfomi zavisno od rasprostranjenosti i malignog potencijala različito se manifestuju od formi koje hronično traju i više godina do onih agresivnih koje se završavaju smrtnim ishodom u kratkom vremenu.